

LIETUVOS RESPUBLIKOS POTENCIALIAI PAVOJINGŲ ĮRENGINIŲ PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. I-1324 2, 5¹ IR 10¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo Nr. I-1324 2, 5¹ ir 10¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto tikslas – nustatyti įgaliojimų tikrinti potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę ir potencialiai pavojingų įrenginių nuolatinės priežiūros licencijų išdavimo tvarkos reikalavimus pagal Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl Licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“, 13 punkte nustatyto licencijų išdavimo modelį „D“ (toliau – modelis „D“), taip pat atsisakyti perteklinių ir neproporcingų reikalavimų juridiniams asmenims siekiant gauti įgaliojimus tikrinti potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę ir potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijas bei patikslinti akredituotų kontrolės įstaigų akreditavimo srities reikalavimus.

Modelio „D“ taikymu siekiama gerinti verslo sąlygas ūkio subjektams, ketinantiems pradėti licencijuotą veiklą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto rengimą koordinavo socialinės apsaugos ir darbo viceministras Gintaras Klimavičius (tel. 2664208, el. p. gintaras.klimavicius@socmin.lt), Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo departamento direktorius Viktoras Majauskas (tel. 2664285, el. p. viktoras.majauskas@socmin.lt). Projektą parengė Darbo aplinkos skyrius (skyriaus vedėjas – Vladišlovas Vaišnora (tel. 2664278, el. paštas vladišlovas.vaisnoras@socmin.lt), tiesioginis rengėjas – vyriausiasis specialistas Algirdas Ambrazevičius (tel. 2668167, el. p. algirdas.ambrazevicius@socmin.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu nustatyti įgaliojimų tikrinti potencialiai pavojingų įrenginių techninę būklę ir potencialiai pavojingų įrenginių nuolatinės priežiūros licencijų išdavimo tvarkos reikalavimai atitinka Licencijavimo pagrindų aprašo 12 punkte nustatytą modelį „G“, kuomet ūkio subjektas gali gauti leidimą imtis veiklos tik po to, kai valstybės institucija, atlikusi nustatytas procedūras, išduoda licenciją.

Įgaliojimai atlikti techninės būklės tikrinimą suteikiami akredituotoms įstaigoms, neapibrėžiant akredituojančios institucijos ir nenustatant ryšio tarp akreditacijos srities ir tikrinamų įrenginių. Įgaliojimai suteikiami tikrinti tik potencialiai pavojingų įrenginių grupę arba kategoriją. Suteikti įgaliojimus tikrinti siauresnio spektro įrenginius nenumatyta. Akredituota kontrolės įstaiga, siekdama tapti įgaliojota įstaiga, turi pateikti valstybės institucijai, suteikiančiai įgaliojimus, ne tik prašymą ir akreditavimo dokumentus, bet ir duomenis apie savo struktūrą, darbuotojus ir įrangą, nors šie duomenys jau yra įvertinti akreditavimo metu. Taip pat yra perteklinis techninės būklės tikrinimo tikslų atžvilgiu reikalavimas, kad akredituotos kontrolės įstaigos steigimo dokumentuose būtų nurodyta veikla, susijusi su įrenginių techninės būklės tikrinimu. Analogiškai perteklinis priežiūros tikslų atžvilgiu reikalavimas steigimo dokumentų turiniui yra ir dėl juridinio asmens, norinčio gauti įrenginių priežiūros licenciją.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reglamentavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo 2 straipsnio 7 dalies pakeitimu siekiama užtikrinti subjektų ūkinės veiklos laisvę, kad įrenginių savininkais Lietuvos Respublikoje galėtų tapti ir juridinio asmens statuso neturinčios organizacijos.

Įstatymo 5¹ straipsnio pakeitimais:

1. užtikrinamas teisinis aiškumas, apibrėžiant akreditavimo srities ryšį su tikrinamais įrenginiais;

2. siūloma nustatyti reikalavimus akredituotai kontrolės įstaigai, siekiančiai tapti įgaliota įstaiga, pateikti valstybės institucijai, suteikiančiai įgaliojimus, tik prašymą ir akreditavimo dokumentus ir atsisakyti reikalavimo pateikti duomenis apie savo struktūrą, darbuotojus ir įrangą, nes šie duomenys jau yra įvertinti akreditavimo metu;

3. siūloma atsisakyti perteklinio reikalavimo ūkio subjektų steigimo dokumentų turiniui, kuris neturi įtakos techninės saugos užtikrinimo kokybei;

4. nustatyta įgaliojimų suteikimo tvarka pagal modelį „D“, numatanti, kad įgyjant teisę vykdyti tam tikrą veiklą ūkio subjekto patikrinimas neatliekamas, nes ūkio subjekto atitiktis veiklos licencijavimą reguliuojančiuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams yra grindžiama informacija, priskiriama valstybės informaciniam ištekliams, ir (ar) dokumentais, išduotais kitų institucijų ar įstaigų, ir (ar) paties ūkio subjekto pateiktais duomenimis ir (ar) dokumentais, todėl gali būti vertinama po to, kai licencija yra išduota. Modelio „D“ taikymas pagerina verslo sąlygas, nes yra laikoma, kad licencija ūkio subjektui yra išduota kitą dieną nuo pranešimo (deklaracijos) apie ketinimą vykdyti veiklą pateikimo kompetentingai valstybės institucijai dienos arba nuo pranešimo (deklaracijos) apie ketinimą vykdyti veiklą nurodytos dienos, jeigu ši diena yra vėlesnė nei pranešimo (deklaracijos) apie ketinimą vykdyti veiklą pateikimo kompetentingai valstybės institucijai diena;

5. numatytas saugiklis (draudimas teikti naują paraišką dėl įgaliojimo suteikimo 12 mėnesių nuo įgaliojimo panaikinimo dienos) nuo piktnaudžiavimo modeliu „D“, kuriuo suteikiama teisė automatiškai gauti įgaliojimus kitą dieną po dokumentų pateikimo;

6. praplečiant akreditavimo sritį, siekiama suteikti platesnes galimybes gauti įgaliojimus tikrinti įrenginių techninę būklę, nes ūkio subjektai galės specializuotis tikrindami siauresnio spektro įrenginius nei jų kategoriją;

7. siūloma į įstatymo reikalavimų taikymo sritį įtraukti ūkio subjektus, gavusius akreditaciją Europos Sąjungos valstybėse narėse;

8. informacijos skelbimo būdas apibrėžtas pagal reikalavimus, nustatytus Teisėkūros pagrindų įstatymo 26 straipsnyje.

Įstatymo 10¹ straipsnio pakeitimais:

1. nustatyta licencijų išdavimo tvarka pagal modelį „D“;

2. siūloma atsisakyti perteklinio reikalavimo dėl ūkio subjektų steigimo dokumentų turinio ir perteklinio darbuotojų mokymo detalizavimo;

3. detaliau suformuluoti reikalavimai pateikiamiems dokumentams licencijai gauti;

4. atsižvelgiant į licencijuojamos veiklos priežiūros svarbą, nustatytas reikalavimas dėl priežiūros tvarkos nustatymo;

5. informacijos skelbimo būdo apibrėžimas suderintas su reikalavimais, nustatytais Teisėkūros pagrindų įstatymo 26 straipsnyje.

5. Galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 13 punktu, atliktas įstatymo projekto antikorpacinis vertinimas. Priėmus įstatymo projektą, supaprastinamos įgaliojimų ir licencijų gavimo procedūros ir sumažinama valstybės institucijų įtaka priimančioms sprendimams. Nenumatoma neigiamų pasekmių korupcijos prevencijos požiūriu. Įtaka kriminogeninei situacijai nenumatoma.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo keitimas sudarys palankesnes sąlygas verslui atsisakius perteklinių reikalavimų įrenginių priežiūros srityje.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymo projektą turi būti parengti:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. balandžio 24 d. nutarimo Nr. 391 „Dėl Nuolatinės potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros licencijavimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektas;

3. Valstybės institucijos, atsakingos už atskirų kategorijų įrenginių priežiūros organizavimą, ar jų įgaliotos pavaldžios įstaigos parengia licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros tvarkos aprašus.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Dėl projekte keičiamo termino pradėta aprobavimo procedūra Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Žr. 8 punktą.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymo projektui įgyvendinti valstybės biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Darbų sauga“.